

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

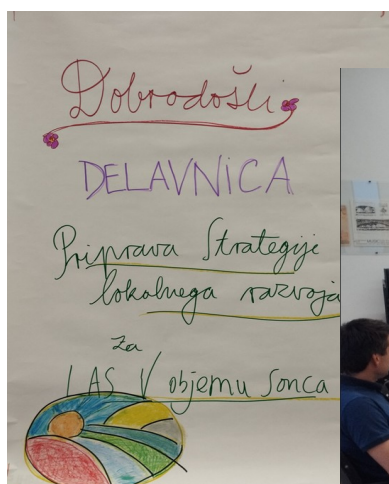
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

3. delavnica za izdelavo Strategije lokalnega razvoja LAS V objemu sonca

SWOT ANALIZA RAZVOJNI IZZIVI, POTREBE IN UKREPI

8. maj 2023, 17h-20h, Kulturni dom Bukovica

POROČILO

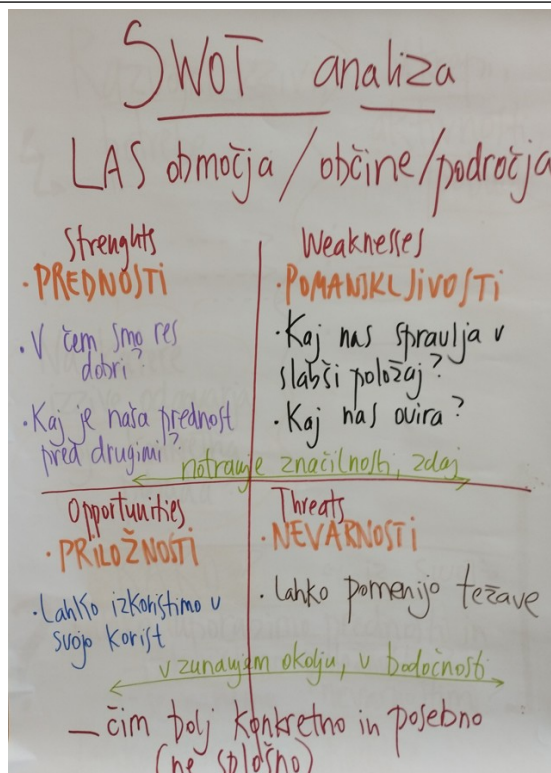
Moderiranje, zapis in fotografije: mag. Natalija Vrhunc,
Poslovno svetovanje in vodenje delavnic s.p., 040 801 334

	Namen ✓ predstavitev pristopa LEADER/CLLD s predstavitvijo LAS V objemu sonca, ✓ potek priprave Strategije lokalnega razvoja za LAS V objemu sonca, ✓ priprava SWOT analize območja LAS (prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti), ✓ identifikacija ključnih razvojnih izzivov in ukrepov na izbranih razvojnih področjih za območje LAS V objemu sonca 2024-2027
	Vodila sodelovanja ✓ govori eden in prispevamo uravnoteženo, da vsak lahko pride do besede ✓ ideje povezujemo in nadgrajujemo ✓ imamo spoštovanje do različnih idej ✓ usmerjeni smo k cilju ✓ soodgovorno ustvarjamo prijetno in ustvarjalno vzdušje

I. SWOT ANALIZA – Analiza prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti LAS V objemu sonca po izbranih tematskih področjih

Prednosti

- V čem smo res dobri?
- Kaj je naša prednost pred drugimi
- notranje značilnosti
- zdaj

Pomanjkljivosti

- Kaj nas spravlja v slabši položaj?
- Kaj nas ovira?
- notranje značilnosti
- zdaj

Priložnosti

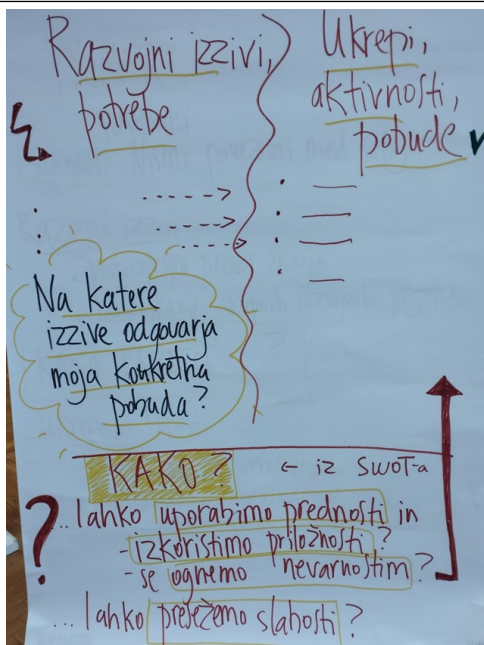
- okoliščine lahko izkoristimo v svojo korist
- zunanje okolje
- v bodočnosti

Nevarnosti

- okoliščine lahko pomenijo težave, nevarnost
- zunanje okolje
- v bodočnosti

II. Razvojni izzivi in potrebe ter ukrepi, aktivnosti, pobude

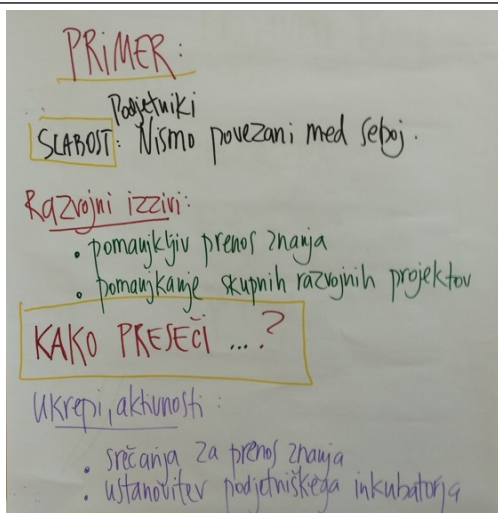
Razvojni izzivi in potrebe Ukrepi, aktivnosti, pobude

Pri definiranju razvojnih izzivov in potreb ter ukrepov, aktivnosti in pobud izhajamo iz SWOT analize:

KAKO lahko uporabimo prednosti, da izkoristimo priložnosti?

KAKO lahko uporabimo prednosti, da se ognemo nevarnostim?

KAKO lahko presežemo slabosti?

PRIMER

Slabost: Podjetniki nismo povezani med seboj.

Razvojni izzivi:

- pomanjkljiv prenos znanja
- pomanjkanje skupnih razvojnih projektov
- ...

KAKO preseči...?

Ukrepi, aktivnosti, pobude:

- srečanja za prenos znanja
- ustanovitev podjetniškega inkubatorja
- ...

1. PODJETNIŠTVO, DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJAH

- Rast in delovna mesta - spodbujanje zaposlovanja in ohranjanje delovnih mest
- Spodbujanje lokalnega podjetništva (vključno s podjetji biogospodarstva)

Prednosti

- Lega blizu meje z Italijo
- višje cene
- prodaja čez mejo
- idealna klima, prst, lega
- izobraženost prebivalstva
- možnost razvoja turizma, zeleni turizem, nova delovna mesta

Pomanjkljivosti

- Ni blagovne znamke
- ni zanimanja za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah
- veliko malih kmetijah
- slaba infrastruktura in premajhne kapacitete za namakanje
- ni mladih prevzemnikov
- goriška občina stagnira v podjetništvu
- ni večjih obratov
- ni odkupovalcev – zadrug
- slabo trženje
- premalo subvencij in visoki stroški ob zagonu
- ni ozaveščanja in priprave mladih (šok)
- nizki dohodki

Priložnosti

- Ogromno neobdelanih površin
- nova industrijska cona
- spodbude za mlade
- medgeneracijski prenos znanja
- obujanje starih obrti (kovaštvo, lončarstvo, kvačkanje, ...)

Nevarnosti

- Podnebne spremembe, suša
- močna burja
- "beg možganov"

Razvojni izzivi in potrebe ter ukrepi, aktivnosti, pobude

Razvojni izzivi in potrebe

- Ni lokalnih produktov za obdarovanje, ki odražajo lokalno tradicijo / obrt (pletenje)

Ukrepi, aktivnosti, pobude

- Razvoj lokalni produktov za obdarovanje, ki odražajo lokalno tradicijo / obrt (pletenje)

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

košar, opletanje steklenic, ...)	košar, opletanje steklenic, ...)
• Ni zanimanja za kmetijstvo • ni povezovanja, sodelovanja, ni skupnega nastopa	• Izkoristiti neobdelane površine, možnost najema subvencij

2. KAKOVOST ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU, OKOLJE

- Pametne vasi - lokalne pobude za iskanje praktičnih rešitev za gospodarske, družbene in/ali okoljske izzive (inovativne rešitve in digitalne tehnologije)
- Dvig kakovosti življenja na podeželju (povezovanje podeželja) - razvoj storitev in infrastrukture na podeželju, revitalizacija površin za skupno rabo
- Okoljska trajnost, blažitev podnebnih sprememb - varovanje in trajnostno upravljanje z naravnimi viri, blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe ter ohranjanje biotske raznovrstnosti
- Varovanje okolja in zdravja ter ozaveščanje lokalnega prebivalstva

Prednosti

- Narava in podnebje
- kulturna dediščina

Pomanjkljivosti

- Prenosišča
- kulinarika in turistična ponudba
- javni promet
- označitve
- potreba po obnovi objektov kulturne dediščine
- dolge procedure in zapletenost pridobivanja gradbenih dovoljenj

Priložnosti

- Bližina letališč, tujine, centri
- EPK
- ohranjanje in vzpostavitev novih pešpoti do naravnih znamenitosti in kulturnih objektov
- boljši dialog z občino in državo
- gradnja parkirišč

Nevarnosti

- Birokracija
- hrup
- onesnaženje

Razvojni izzivi in potrebe ter ukrepi, aktivnosti, pobude

Razvojni izzivi in potrebe

- Potreba po povezovanju kmetov
- krepitev poznanstev med kmeti in delitev znanja
- Obujanje starih obrti (rokodelstvo,...)
- medgeneracijsko prenašanje znanja

Ukrepi, aktivnosti, pobude

- Ustanovitev zadrug, konzorcijev
- odprtje trgovin in spodbujanje ponudbe bio produktov
- odprtje vinotek
- medgeneracijsko prenašanje znanja

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

- Večja odgovornost do okolja

- **Izobraževalne delavnice o okoljski trajnosti**
- **izgradnja kolesarskih in pešpoti**
- **vzpostavitev izposojevalnice koles**
- **“pametni” smetnjaki za ločevanje odpadkov**

3. TURIZEM, NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA

- Turizem
- Varovanje naravne in ohranjanje kulturne dediščine

Prednosti

- Ugodna lega
- rodovitna zemlja
- ohranjanje kmetij in marljivost kmetij
- mladi prevzemniki kmetij
- razvijajoči se novi lokalni produkti

Pomanjkljivosti

- Pomanjkanje mreženja, nepoznanstva
- neodzivnost s strani države
- preveč birokracije, dolgi postopki
- visoki stroški že osnovnih kmetijskih potrebščin; sploh pa pri bio kmetijstvu

Priložnosti

- Povečan obisk turistov
- pešpoti z razglednimi točkami
- večja prodaja lokalnih izdelkov
- ustanovitev zadruga

Nevarnosti

- Povečanje prometa
- hrup
- onesnaženje

Razvojni izzivi in potrebe ter ukrepi, aktivnosti, pobude

Razvojni izzivi in potrebe	Ukrepi, aktivnosti, pobude
• Čistilne naprave za reko Vipavo	• Priklop vseh vasi na ČN
• Infrastruktura, ki spodbuja turizem (pešpoti, kolesarske poti,...)	• Pridobitev dodatnih virov financiranja • ureditev in ustrezna označitev poti
• Inovativna ponudba	• Sodelovanje z univerzami
• Nova prenočišča	• Krovna organizacija, ki skrbi za pridobitev sredstev, dovoljenj ter upravljanje
• Tabori (ozaveščanje mladih o naši naravni in kulturni dediščini)	• Povezovanje z OŠ in SŠ, društvi (poletna razstava, dodatne aktivnosti otrok in mladih)
• Javni prevozi, e-prevozi (izposoja e-koles; e-bus med vasmimi)	• Izposoja e-koles, nakup novih e-vozil, širitev omrežja javnega prevoza

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

• Obnova in promocija kulturne dediščine	• Obnova in promocija kulturne dediščine
• Ponudba aktivnosti za ranljive skupine in otroke s posebnimi potrebami	• Vključevanje zavodov za osebe s posebnimi potrebami, pridobitev oz. dodatno izobraževanje ustreznega kadra

4. MLADI IN DRUGE RANLJIVE CILJNE SKUPINE

- Spodbujanje in oblikovanje zdravega in aktivnega življenjskega sloga
- Spodbujanje socialne vključenosti starejših, mladih, oseb s posebnimi potrebami in drugih ranljivih ciljnih skupin
- Spodbujanje ukrepov aktivnega staranja

SWOT ANALIZA – Analiza prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti

Prednosti	• Zdravo okolje • naravne danosti • univerza
Pomanjkljivosti	• Prometne povezave, javni promet • organizacija predavanj, ki usmerja v Ljubljano (izvoz študentov v Lj) • neinteres, družinski problemi, ni vizije za zaključek šolanja • kapacitete stanovanj in stanovanjska politika • "se ne splača delat"; lenoba, nesmisel, pomanjkanje volje • pričakovanj so previsoka, delo ni vrednota • osamljenost starejših • ni priložnosti za druženje (starejših in mlajših) • pomanjkanje kadra in oskrba starejših na domu
Priložnosti	• Kulturna dediščina (grad Rihm., vasi – stara vaška jedra, Simon Gregorčič, Oskar Kogoj, grad Miren, Vitovlje,...) • rešitev pomanjkanja stanovanj z mobilnimi hiškami • izkoristiti naravne danosti: reka Vipava, kras, jame, kolesarjenje, pešpoti, kampi, razgledne točke, dodatna ponudba (sup, adrenalinski park, opazovanje zvezd, živalske vrste, razvoj duhovnosti, ...) • kmetijstvo in novi produkti (darila, domači pridelki, ...) • sistem obveščanja za samoorganizacijo prevoza • sistem električnih koles

Nevarnosti

- Trajna nezmožnost mladih za delo
- previsoka denarna socialna pomoč
- beg mladih (tujina)
- birokracija (predrago, prezahtevno, predolgo)
- vedno več ostarelih
- neaktivnost ostarelih → pasivnost → depresija

Razvojni izzivi in potrebe

• Sistemi obveščanja, sistemi javnih prevozov	• Digitalizacija, razvoj aplikacij • opremljenost z električnimi kolesi
• Pomanjkanje stanovanj za mlade, prazne hiše na drugi strani	• 'obveznost' oddaje praznih hiš; spodbude, financiranje obnove praznih hiš in brezplačna oddaja mladim
• Razvoj programov za vzgojo za vrednote (delo, pripadnost, reševanje osebnih in družinskih problemov, ...) • Kako mlade motivirati za delo? • Kako starejše aktivirati za vključenost, aktivnosti? • Razvoj centrov / igrišč / lokacij za druženje s konkretnimi programi • Razvoj dodatne ponudbe za zdrav in aktiven življenjski slog	• Vzpostavitev centrov za mlade / stare s celodnevnimi oz. trajnimi programi (nove zaposlitve strokovnega kadra) • Vključevanje mladih, otrok, ostarelih v aktivnosti v okolju (delavnice, delo na kmetiji, delo v kuhinji,...) • čezmejno povezovanje

PRILOGA: Fotografije plakatov in skupinskega dela

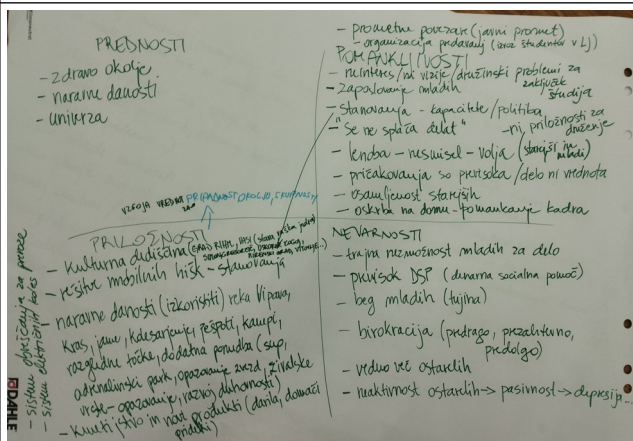
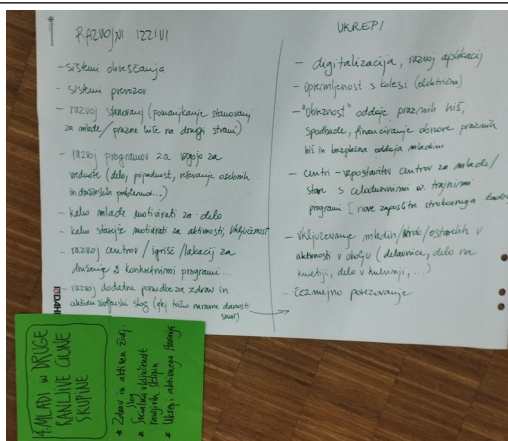
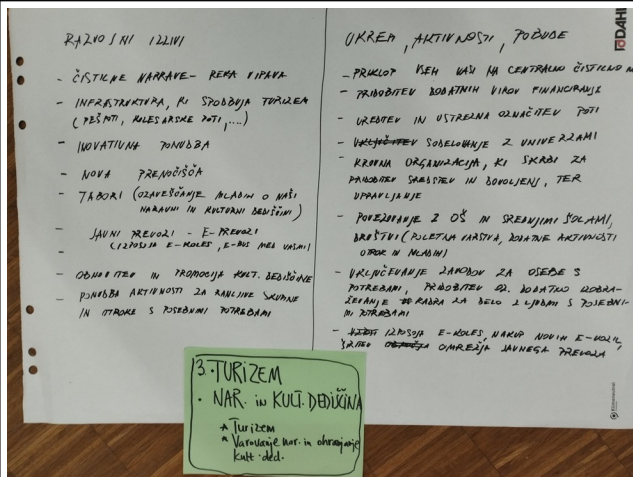
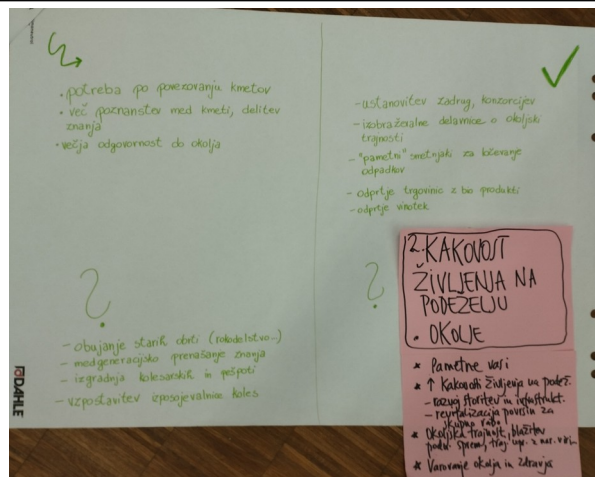
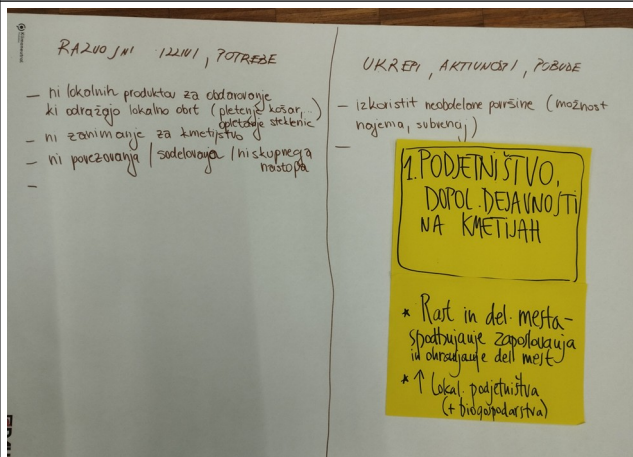
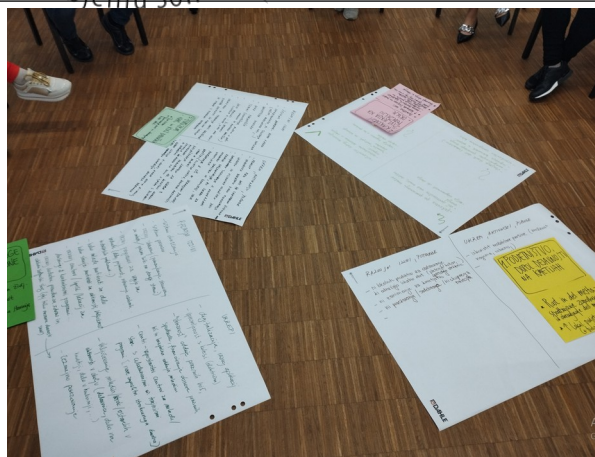
PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Prebnosti	Pomanjkljivosti
- blizu meje z ITA - višje cene - potovanja čez mejo - idealna klima, prist lega - razbrazatenost prebivalstva - možnost razvoja turizma, potovanja ^{nova oblika turizma} → zbirni turizem	- ni blagovne znamke - ni zanimanja za dopolnilne dejavnosti na kmetij - ni veliko uveljavitelj - slaba infrastruktura za namakanje - premajhne kapacitete za namakanje - ni mladih prebivalcev - goriska občina ni bilo stopenj v podjetništvu - ni večjih podjetij - ni oddaljenosti - zgodnj - slaba tlačenje - ni sadarstev, ni sadni sadniki - ob angon - ni izdelovalstva mlečnih (sle) - niški dobrotki
Priložnosti	Nevarnosti
- ogromno neobdelanih površin - nova industrijska cona - Spodbude za mlade - prenos znanja / medgeneracijske - obhajanje starih obrti (kovarstvo, lončarstvo, ...)	- podnebne spremembe / suša - močna buja - "beg pred gospodarstvom"

Pozitivna	Negativna
- ugodna lega - rodovitna zemlja - ohranjanje kmetij, marljivost kmetov - mladi prebivalci kmetij - razvijajoči se novi lokalni produkti	- pomanjkanje mreženja, nepoznanstva - neposlusnost s strani države - preveč birokracije, dolgi postopki - visoki stroški za osnovni kmet. potrebnosti, sploh pa za bio kmetijstvo
Pozitivna	Negativna
- povečan obisk turistov - pespiti z razglednimi točkami - večja prodaja lokalnih izdelkov - ustanovitve zadruge	- povečanje prometa - hrup - onesnaževanje

PREDNOSTI	POMANJSLIVOSTI
+ NARAVA, PODNEBJE + KULT. DEDIŠČINA	- PREPOSLEDA - KULINARIKA - TURISTIČNA PROMOTIJA - JAVNI PROMET, OZNAČITVE - POTREBA PO OBNovi OBKTOV KULT. DEDIŠČ. - dolge procedure/zapletenost pridobivanja gradbenih dovoljenj
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
+ BLIŽINA LETALIŠČ, TULINE, CENTRA + EPK + ohranjanje in vzpostavitev novih pespoti do naravnih znamenitosti & kult. objektov + večji dialog z občino in državo + gradnja parkinšč + I	- BIROKRACIJA - HRUP, ONSNAŽEVANJE